നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി.ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവ്വഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

സത്യേന്ദറും മറ്റുള്ളവരും

v.

സരോജും മറ്റുള്ളവരും

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 4833/2022)

2022 ഓഗസ്റ്റ് 17

[ജസ്റ്റിസ് ഉദയ് ഉമേഷ് ലളിത്, ജസ്റ്റിസ് എസ്. രവീന്ദ്ര ഭട്ട്, ജസ്റ്റിസ് സുധാൻഷു ധുലിയ]

സിവിൽ നടപടിക്രമം, 1908 : ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6A- എതിരവകാശവാദം - രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി അന്യായക്കാരുടെ പാട്ടക്കാരനായിരുന്നുവെന്നും അയാൾ അവരുടെ അനുവാദമില്ലാതെ പാട്ടത്തിന് നൽകിയ ഭൂമി അയാളുടെ മകന്, അതായത്, ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷിക്ക് കീഴ്പാട്ടത്തിന് നൽകിയെന്നും അതിനാൽ അവർ കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണെന്നും അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ട് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി അന്യായക്കാർ (എതിർകക്ഷികൾ) വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്തു - രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി അയാൾ അന്യായക്കാരുടെ പാട്ടക്കാരനായിരുന്നുവെന്ന കാര്യം നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് പ്രത്യേക പത്രിക നൽകി - അന്യായത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന ഖസ്ര, കില്ല നമ്പറുകൾക്ക് പുറമെ മറ്റ് രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ 6//18 ഉം 23 ഉം തന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുണ്ടെന്ന്

അവകാശപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഒരു എതിരവകാശവാദവും രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി നടത്തി - വിചാരണക്കോടതി വ്യവഹാരം തള്ളിയെങ്കിലും എതിരവകാശവാദത്തിന് അനുമതി നൽകി - അന്യായക്കാരുടെ ആദ്യ അപ്പീലും തള്ളപ്പെട്ടു - 21//3/2,7// 13 എന്നീ രണ്ട് പ്ലോട്ടുകളിൽ അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് അന്യായക്കാർ ഫയൽ ചെയ്ത രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ ഹൈക്കോടതി ഭാഗികമായി അനുവദിച്ചു, ഈ പ്ലോട്ടുകളിന്മേലുള്ള അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം എതിരില്ലാതെ പോയി എന്നതാണ് കാരണം - ഈ രണ്ട് പ്ലോട്ടുകൾക്ക് മേൽ അന്യായക്കാർ തന്നെ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിക്കാത്തതിനാൽ എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച എതിരാവകാശവാദം തീരുമാനിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഹൈക്കോടതിയും വിധിച്ചു, അതിനാൽ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6A ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, അന്യായക്കാരുമായ് യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത ഒരു സ്വതന്ത്ര എതിരവകാശവാദം ഒരിക്കലും അനുവദിക്കാൻ കഴിയില്ല - എതിർകക്ഷികൾ പ്രസ്തുത അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്ത-വിധിച്ചു : രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ, അതായത് 21//3/2 ഉം 7//13 ഉം സംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതി നടത്തിയ കണ്ടെത്തൽ തെറ്റായിരുന്നു, എതിർകക്ഷി ഈ സ്വത്തിൽ ഒരു എതിരവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചില്ല എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം ഇത് യഥാർത്ഥത്തിൽ അന്യായക്കാർക്ക് അനുകൂലമായി ഒരു ഉത്തരവ് നൽകണമെന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നില്ല-തെളിവുഭാരം അന്യായക്കാരുടെ മേലായിരുന്നു, അതിൽ അവർ പരാജയപ്പെട്ടു - കില്ല നമ്പറുകൾ 6// 18 ലും 23 ലും എതിർകക്ഷികളുടെ എതിർ അവകാശവാദം സംബന്ധിച്ച ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തൽ ശരിയാണ്, കൂടാതെ ഇത് സിപിസി ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6A യുടെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്, കാരണം, അന്യായക്കാർ കില്ല നമ്പർ

6//18 അല്ലെങ്കിൽ കില്ല നമ്പർ 23 ൽ ഒരിക്കലും ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല - "അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ" മാത്രമേ എതിരവകാശവാദം നടത്താൻ കഴിയൂ - 6//8, 23 എന്നീ കില്ല നമ്പറുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്യായക്കാർ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ കണക്കിലെടുത്ത് ഈ കില്ല നമ്പറുകളിൽ എതിരവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വിലക്കുണ്ട് - കില്ല നമ്പർ 21//3/2, 7/13 എന്നിവയിൽ അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച 19.07.2017 ലെ വിധിന്യായവും ഉത്തരവും ആ പരിധി വരെ റദ്ദാക്കുന്നു.

സിവിൽ നടപടി ക്രമം ,1908 : വകുപ്പ് 100 - ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്ത് രണ്ടാം അപ്പീലിൽ ഒരു കോടതി സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല, കാരണം, ഹരിയാനയിൽ ബാധകമായത് 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്ട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ആണ്, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 അല്ല - 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്ട്സ് നിയമം - വകുപ്പ് 41.

അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു : 1. നിലവിലെ സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 നിഷ്കർഷിക്കുന്നതനുസരിച്ച് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതുള്ളൂ, അത്തരത്തിൽ ഒരു നിയമപ്രശനം രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കണം. രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട ഈ വ്യവസ്ഥ 1976 ലെ 104-ാം നമ്പർ ഭേദഗതി നിയമത്തിലൂടെയാണ്

സിപിസിയിൽ ചേർത്തത്. 1976 ലെ ഭേദഗതിയ്ക്ക് മുമ്പ് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തിന്റെ ആവശ്യകത ഇല്ലായിരുന്നു. [ഖണ്ഡിക 10]

2.1 തുടക്കത്തിൽ, ഈ കോടതി (കുൽവന്ത് കൗർ v . ഗുർദിയാൽ സിംഗ് മാൻ) 1976 ലെ ഭേദഗതിയ്ക്ക് ശേഷം, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 പഞ്ചാബിലും ഹരിയാനയിലും ബാധകമാകുമെന്നും 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ബാധകമല്ലെന്നും രണ്ടാം അപ്പീൽ "സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നവുമായി" ബന്ധപ്പെട്ട് മാത്രമേ തീരുമാനിക്കാവൂ എന്നും വിധിച്ചിരുന്നു. 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിന് ശേഷം പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് റദ്ദാക്കിയതായി വിധിച്ചു. കൂടാതെ, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 254 കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 സിപിസി വകുപ്പ് 100 ന് വിരുദ്ധമാണെന്നും വിധിച്ചു. പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് കുൽവന്ത് കൗർ കേസിൽ (മേൽപരാമർശം) റദ്ദാക്കിയതിന് നൽകിയ ന്യായവാദം ശരിയല്ലെന്ന് പങ്കജാക്ഷി കേസിൽ (മേൽപരാമർശം) ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് വിലയിരുത്തി. 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 പ്രകാരം, ഈ നിയമം (1976 ഭേദഗതി നിയമം) ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണ സഭയോ ഹൈക്കോടതിയോ പ്രധാന നിയമത്തിൽ (സിവിൽ നടപടി ക്രമം,1908) ചേർത്ത അത്തരം വ്യവസ്ഥകൾ മാത്രമേ റദ്ദാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 പ്രധാന നിയമത്തിലെ ഭേദഗതിയോ പ്രധാന നിയമത്തിൽ ചേർത്ത ഒരു വ്യവസ്ഥയോ അല്ലാത്തതിനാൽ, ഇത് 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 ന്റെ പരിധിയിൽ വരില്ല, അതിനാൽ 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഇത് റദ്ദാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു

ചോദ്യവും ഉയരുന്നില്ല. [ഖണ്ഡിക 11,12]

2.2 ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 254 കുൽവന്ത് കൗർ കേസിൽ ബാധകമല്ലാത്തതിനാൽ വ്യവസ്ഥകൾ വിരുദ്ധമാണോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതികൂലമാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ ബാധകതയെക്കുറിച്ചും കേസിൽ ശരിയായി തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ലെന്നും (പങ്കജാക്ഷി കേസിൽ) വിധിച്ചു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം നിർമ്മിച്ച നിയമങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ വകുപ്പ് 254 ബാധകമാകൂ, 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 കാലഹരണപ്പെട്ടതാണ്, ഇത് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണസഭ നിർമ്മിച്ചതല്ല. 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമം, 1935 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമാണ്, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 395 പ്രകാരം 1935 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ നിയമം റദ്ദാക്കിയെങ്കിലും ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 372 (1) ലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് ഭരണഘടനയുടെ ആരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ നിയമങ്ങളും, അധികാരപ്പെട്ട നിയമനിർമ്മാണസഭയോ മറ്റ് അധികാരികളോ മാറ്റുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതുവരെ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരേണ്ടതായിരുന്നു. പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് പഞ്ചാബ് അല്ലെങ്കിൽ ഹരിയാന സംസ്ഥാന നിയമസഭ മാറ്റുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാത്തതിനാൽ അത് പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരും. [ഖണ്ഡിക 13]

3. 1918-ൽ പഞ്ചാബിൽ ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ ഇന്നത്തെ ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്തിനും

ബാധകമായിരുന്നു, കാരണം അത് അന്ന് പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. പിന്നീട്, 1966 ലെ പഞ്ചാബ് പുനഃസംഘടന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 88 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം പുതിയ സംസ്ഥാനമായ ഹരിയാന രൂപീകരിച്ചു, മുൻ സംസ്ഥാനമായ പഞ്ചാബിൽ ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ പുതിയ സംസ്ഥാനമായ ഹരിയാനയിൽ തുടർന്നും ബാധകമായി. കൂടാതെ, 1966 ലെ പഞ്ചാബ് പുനഃസംഘടന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 89 പ്രകാരം ഹരിയാന സംസ്ഥാനം മുൻ പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഔദ്യോഗികമായി സ്വീകരിച്ചു. അതിനാൽ, ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്ത് രണ്ടാം അപ്പീലിൽ ഒരു കോടതി സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല, കാരണം, ഹരിയാനയിൽ ബാധകമായത് 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്ട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ആണ്, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 അല്ല. തൽഫലമായി, ഹൈക്കോടതിക്ക് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. [ഖണ്ഡിക 14]

4. സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെങ്കിലും, പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ്, നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വഴക്കങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായ അത്തരം തീരുമാനങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന് അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വഴക്കങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില വസ്തുതാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ കീഴ്ക്കോടതികൾ പരാജയപ്പെടുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലിൽ പരിഗണിക്കാവൂ എന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ, ഒരു 'നിയമ പ്രശ്നത്തിന്' തന്നെയാണ് പ്രാധാന്യം. മറ്റൊരു

വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ, വിചാരണക്കോടതിയും അപ്പീൽ കോടതിയും തീർപ്പാക്കിയ വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ വീണ്ടും പരിശോധിക്കാനും വിലയിരുത്താനുമുള്ള ഒരു വേദിയല്ല. അന്യായക്കാർ ചില കാർഷിക ഭൂമികളിൽ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിരുന്നു, ഈ പ്രത്യേക സ്വത്തിൽ, എതിർകക്ഷികളും അവരുടെ മുൻഗാമികളും അന്യായക്കാരുടെ കുടിയാന്മാരായിരുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഈ സ്വത്തിന്റെ ഉടമയായി പ്രഖ്യാപിക്കാനും ഉടമസ്ഥത കൈമാറാനും അന്യായക്കാർക്ക് അവകാശമുണ്ടെന്നതായിരുന്നു അവരുടെ കേസ്. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി അവരുടെ പാട്ടക്കാരനായിരുന്നു, അയാൾ തന്റെ മകന് അതായത്, ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഈ വസ്തു കീഴ്പാട്ടത്തിന് കൊടുത്തു. അതിനാൽ, വസ്തു അന്യായക്കാർക്ക് തിരികെ നൽകി അവരെ ഉടമയായി പ്രഖ്യാപിക്കണമെന്നും വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം നൽകണമെന്നതുമാണ് അന്യായക്കാരുടെ ആവശ്യം. വിചാരണ കോടതിയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയും അന്യായക്കാർ ഹാജരാക്കിയ തെളിവുകൾ വിലയിരുത്തിയ ശേഷം രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരന്മാരും (അന്യായക്കാർ ഇവരെ കക്ഷി ചേർത്തിട്ട് പോലുമില്ല) പാട്ടക്കാരായിരുന്നുവെന്നും അയാൾ തന്റെ മകന് അതായത്, ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഈ വസ്തു കീഴ്പാട്ടത്തിന് കൊടുത്തിട്ടില്ലെന്നും 1978-ൽ ഇതുസംബന്ധിച്ച് നൽകിയ റവന്യൂ എൻട്രികൾ ഒരു റവന്യൂ അധികാരിയുടെയും ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ളതല്ലാത്തതിനാൽ തെറ്റായതും യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലാത്തതുമാണെന്നും വിധിച്ചു. ചുരുക്കത്തിൽ, തർക്കത്തിലുള്ള ഭൂമിയുടെ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ തങ്ങളുടെ കേസ് തെളിയിക്കുന്നതിൽ അന്യായക്കാർ പരാജയപ്പെട്ടു. അതിനാൽ അവരുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശ പ്രഖ്യാപനത്തിനുള്ള

കേസ് തള്ളപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി, തീർത്തും തെറ്റായി, ഒരു ന്യായീകരണവുമില്ലാതെ, രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ 21//3/2 ഉം 7//13 ഉം സംബന്ധിച്ച് പുതിയ കണ്ടെത്തലുകൾ നടത്തി. മേൽപ്പറഞ്ഞ കില്ല നമ്പറുകളിൽ അന്യായക്കാർ മറ്റ് കില്ല നമ്പറുകൾക്കായി ഉന്നയിച്ച അതേ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് നിവൃത്തി അവകാശപ്പെട്ടു. എല്ലാ പ്ലോട്ടുകൾക്കും മേലുള്ള അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തെ എതിർകക്ഷികൾ പൊതുവായി നിഷേധിച്ചതായും വാദങ്ങൾ കാണിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും, എതിർകക്ഷികൾ പ്ലോട്ട് നമ്പറുകൾ 21//3/2 നും 7//13 നും മേൽ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ യുക്തിപരമായി ഈ പ്ലോട്ടുകളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം അന്യായക്കാർക്ക് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ഉത്തരവ് നൽകേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു. രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതിയുടെ ഈ ന്യായവാദം തെറ്റാണ്, കാരണം അന്യായക്കാരുടെ കേസ് തെളിയിക്കാനുള്ള തെളിവ് ഭാരം അന്യായക്കാരുടെ മേൽ ആയിരുന്നു, അതിൽ അവർ പരാജയപ്പെട്ടു. ഈ വസ്തുവിനുമേലുള്ള അവരുടെ അവകാശവാദം വിചാരണക്കോടതിയുടെയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയുടെയും തൃപ്തിക്ക് അനുസൃതമായി തെളിയിക്കാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എതിർകക്ഷി ഈ വസ്തുവിൽ എതിരാവകാശം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, അന്യായക്കാർക്ക് അനുകൂലമായി ഒരു ഉത്തരവ് നൽകേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. അന്യായക്കാർ തെളിവുകളുടെ പിൻബലത്തിൽ അവരുടെ കേസ് തെളിയിക്കണം. ഈ കാരണത്താൽ, രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി, പ്ലോട്ട് നമ്പറുകൾ 21//3/2 നും 7//13 നും മേലുള്ള അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് നൽകിയ ന്യായവാദം തെറ്റാണ്, ആ പരിധി വരെ ഇത് റദ്ദാക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്. [ഖണ്ഡിക

15]

5. കില്ല നമ്പറുകൾ 6/18 നും 23 നും മേലുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ എതിരവകാശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി നടത്തിയ മറ്റൊരു കണ്ടെത്തൽ ശരിയാണ്, അത് സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ യുടെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. അന്യായക്കാരുടെ വാദങ്ങളിൽ നിന്ന്, അവർ ഒരിക്കലും കില്ല നമ്പറുകൾ 6/18 നും 23 നും മേൽ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. എതിർകക്ഷികൾ അവരുടെ പത്രികയിൽ, അന്യായക്കാരുടെ ആ പ്രത്യേക ഭൂമിയിലെ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കുമ്പോൾ, രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ 6//18 ഉം 23 ഉം വളരെ സമർത്ഥമായി ഉൾപ്പെടുത്തി ഈ പ്ലോട്ടുകളിൽ എതിരവകാശം നടത്തി. വിചാരണ കോടതിയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയും അന്യായക്കാരുടെ കേസ് തള്ളിയെങ്കിലും ഒരു കാരണവും നൽകാതെ ഈ അവകാശവാദം അനുവദിച്ചിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച ഈ എതിരവകാശം സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ പ്രകാരം അസാധുവാണ്. "അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ" മാത്രമേ എതിരവകാശവാദം സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയൂ. 6//8, 23 എന്നീ കില്ല നമ്പറുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്യായക്കാർ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ കണക്കിലെടുത്ത് ഈ കില്ല നമ്പറുകളിൽ എതിരവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വിലക്കുണ്ട്. ഒരു പ്രത്യേക അല്ലെങ്കിൽ സ്വതന്ത്രമായ വ്യവഹാര കാരണത്തിന്റെ പേരിൽ പോലും എതിർകക്ഷിക്ക് എതിർ അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയുമെന്നത് ശരിയാണ്. നിരവധി വ്യവഹാരങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി എതിരവകാശവാദം നിയമനിർമ്മാണസഭ അനുവദിക്കുന്നു. എന്നാൽ എതിരവകാശവാദം

കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള സാമ്പത്തിക പരിധിയിൽ കവിയാൻ പാടില്ല. കൂടാതെ, എതിർകക്ഷി തന്റെ എതിർവാദം നൽകുന്നതിനുമുമ്പോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള സമയപരിധിക്ക് മുമ്പോ അത്തരം എതിരവകാശവാദം സ്ഥാപിക്കണം എന്നതുപോലുള്ള ചില പരിമിതികളുണ്ട്. അതിലും പ്രധാനമായി, അത്തരമൊരു എതിർ അവകാശവാദം അന്യായക്കാരന് എതിരായിരിക്കണം. പ്രസ്തുത കേസിൽ എതിരവകാശവാദമുന്നയിക്കുന്നത് അന്യായക്കാർക്കെതിരെയല്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. മാത്രമല്ല, വസ്തുവിന് മേൽ അന്യായക്കാർ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല, കില്ല നമ്പറുകൾ 6//8 ഉം 23 ഉം അന്യായക്കാർ അന്യായത്തിൽ വിവരിച്ച വ്യവഹാര സ്വത്തിന്റെ ഭാഗം പോലുമല്ല. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, അന്യായക്കാർക്കെതിരെ അത്തരമൊരു അവകാശവാദം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ, എതിർ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ അന്യായക്കാർ സമർപ്പിച്ച ഒരു മറുപടിയും കോടതി രേഖയിൽ കണ്ടില്ല. സത്യസന്ധമായി പറഞ്ഞാൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 സി എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അത്തരമൊരു എതിർ അവകാശവാദം ഒഴിവാക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച എതിർ അവകാശവാദം ഹൈക്കോടതി ശരിയായി നിരസിച്ചുവെന്ന് ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചാൽ മതിയാകും.[ഖണ്ഡിക 16]

പങ്കജക്ഷിയും മറ്റുള്ളവരും v. ചന്ദ്രികയും മറ്റുള്ളവരും (2016) 6 എസ്. സി. സി 157: [2016] 3 എസ്. സി. ആർ 1018-പിന്തുടർന്നു.

കിറോഡി v. രാം പർകാഷും മറ്റുള്ളവരും (2019) 11 എസ്. സി. സി 317: [2019] 7 എസ്. സി.

ആർ 968; ജഗ് മോഹൻ ചൗളയും മറ്റുള്ളവരും v. ദേരാ രാധാ സ്വാമി സത്സംഗ്രം മറ്റുള്ളവരും (1996) 4 എസ്. സി. സി 699: [1996] 2 suppl. എസ് സി ആർ 509-ആശ്രയിച്ചു.

കുൽവന്ത് കൗർ v. ഗുർദിയൽ സിംഗ് മാൻ (2001) 4 എസ്. സി. സി 262: [2001] 2 എസ് സി ആർ 525-പരാമർശിച്ചു.

കേസ് നിയമ സൂചിക

[2016] 3 എസ് സി ആർ 1018	**പിന്തുടർന്നു**	**ഖണ്ഡിക 9**
[2019] 7 എസ് സി ആർ 968	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 9**
[2001] 2 എസ് സി ആർ 525	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 11**
[1996] 2 suppl. എസ് സി ആർ 509	**ആശ്രയിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 16**

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത : 2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ. 4833.

ചണ്ഡീഗഢിലെ പഞ്ചാബ്, ഹരിയാന ഹൈക്കോടതി, ആർഎസ്എ നമ്പർ. 140/2009 ൽ 19.07.2017 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

അജയ് തിവാരി, സീനിയർ. അഡ്വ., അഭിമന്യു തിവാരി, ശ്രീമതി എലിസ ബാർ, ദിൽഗ്രിഗ് നയാനി എന്നിവർ - അപ്പീൽവാദികൾക്ക് വേണ്ടി.

സുശീൽ സർദാന, ശ്രീമതി രേഖ സർദാന, ഷഫീഖ് അഹമ്മദ്, രാം കിഷോർ സിംഗ് യാദവ് എന്നിവർ - എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി.

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് സുധാൻഷു ധുലിയ.

1. ഹൈക്കോടതി ഭാഗികമായി അനുവദിച്ച രണ്ടാം അപ്പീലിൽ (നമ്പർ. 140/2009) പഞ്ചാബ്, ഹരിയാന ഹൈക്കോടതി 19.07.2017 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിനെതിരെയാണ് ഈ അപ്പീൽ.

2. ഒരു കാർഷിക ഭൂമിയുടെമേലുള്ള ഉടമസ്ഥാവകാശ പ്രഖ്യാപനത്തിന് വേണ്ടി അന്യായക്കാർ (ഇവിടെ എതിർകക്ഷികൾ) ആരംഭിച്ച നടപടികളിൽ നിന്നാണ് ഈ കേസ് ഉയർന്നുവരുന്നത്. മൊത്തം 80 കനാലുകളും 19 മർലാകളും ഉള്ള സ്വത്തിന്റെ ഉടമകളാണെന്ന് അവകാശപ്പെട്ട് അന്യായക്കാർ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തു. ഹരിയാനയിലെ ഭിവാനി ജില്ലയിലെ ലോഹാരു താലൂക്കിലെ ഗഗാർവാസ് എന്ന റവന്യൂ വില്ലേജിലാണ് ഈ വസ്തു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് അന്യായക്കാർ/ഭൂവുടമകൾ പാട്ടത്തിന് നൽകിയ ഭൂമി, അവരുടെ സമ്മതമില്ലാതെ അയാൾ തന്റെ മകന് (ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷി) കീഴ്പാട്ടത്തിന് നൽകിയതിനാൽ രണ്ടുപേരും കൂടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണെന്നും ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം അന്യായക്കാർക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണെന്നുമാണ് അവരുടെ കേസ്. ഭൂമി നേരത്തെ രാം കൗർ എന്ന ഒരാളുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ഗണപത് റായ്, അതായത്, രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ പിതാവ് ഈ ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുത്തിരുന്നു എന്ന വാദത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അന്യായക്കാർ അവരുടെ കേസ് കെട്ടിപ്പടുത്തത്. തർക്കഭൂമിയിൽ പാട്ടക്കാരനായ ഗണപത് റായ്, 1976 ൽ ഭൂമി രാം കൗറിന് തിരികെ നൽകി. പിന്നീട് 1994-ൽ, അന്യായക്കാർ

ശ്രീമതി രാം കൗറിനെതിരെ ഒരു കേസ് വിജയിക്കുകയും അതിനെ തുടർന്ന് അവർ രാം കൗറിൽ നിന്ന് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥത ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതായത്, ഇപ്പോഴത്തെ തർക്ക വിഷയമായ ഭൂമി നിലവിൽ അവരുടേതാണ്.

3. ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷി (സത്യേന്ദർ), രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ (ഈശ്വർ സിംഗ്) മകനാണ്. തർക്ക ഭൂമിയുമായി തനിക്ക് ഒരു ബന്ധവുമില്ലെന്നാണ് ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ നിലപാട്. 1966-ലാണ് അദ്ദേഹം ജനിച്ചതെന്നും റവന്യൂ രേഖകൾ പ്രകാരം തനിക്ക് ആനുകൂലമായി കീഴ്പാട്ടം നൽകിയതായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന 1978-ൽ തനിക്ക് പന്ത്രണ്ട് വയസ്സ് മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂവെന്നതുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ എതിർവാദം. കൂടാതെ, അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും ഭൂമിയിൽ കൃഷി ചെയ്തിട്ടില്ല, പിതാവും രണ്ട് അമ്മാവന്മാരും ചേർന്നാണ് കൃഷി ചെയ്തത്, റവന്യൂ രേഖയിൽ അദ്ദേഹം ഒരു പാട്ടക്കാരനോ കീഴ്പാട്ടക്കാരനോ ആണെന്ന് കാണിക്കുന്ന എൻട്രികൾ തെറ്റാണ്, റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ചേർന്ന് അന്യായക്കാർ ഇത് കെട്ടിച്ചമച്ചതാണ് എന്ന് വാദിച്ചു.

4. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി പ്രത്യേക പത്രിക സമർപ്പിച്ചു. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി പറയുന്നത് അനുസരിച്ച്, ഇന്ദ്രജ് എന്നയാളായിരുന്ന സ്വത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ഉടമ, അദ്ദേഹം ഈ ഭൂമി രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ പിതാവ് ഗണപത് റാവ്ജ് പാട്ടത്തിന് നൽകി. 1976 ൽ ഇന്ദ്രജ് മരിക്കുകയും തുടർന്ന് രാം കൗർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തെത്തുകയും ചെയ്തു. അതേസമയം രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ പിതാവ് ഗണപത് റായ് 1978-ൽ മരിച്ചു, തൽഫലമായി അദ്ദേഹത്തിനും മറ്റ് രണ്ട് സഹോദരന്മാരായ സോംബിത്, ഓം പ്രകാശ് എന്നിവർക്കും സംയുക്തമായി ഭൂമി പാരമ്പര്യവശാൽ പാട്ടത്തിന് ലഭിച്ചു.

അതിനുശേഷം, മൂന്ന് സഹോദരന്മാരും ശ്രീമതി രാം കൗറിന്റെ കീഴിൽ കുടിയാന്മാരായി, അവർ വ്യവഹാര സ്വത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ തുടർന്നു. അവർ അന്യായക്കാരുടെ കീഴിൽ പാട്ടക്കാരായിരുന്നുവെന്ന കാര്യം അവർ നിഷേധിച്ചു.

5. അവരുടെ പത്രികയ്ക്ക് പുറമേ, രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി, ഒരു എതിർ അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചു. അന്യായത്തിൽ നൽകിയ ഖസ്ര, കില്ല നമ്പറുകൾക്ക് പുറമെ മറ്റ് രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകളും അതായത്,6//18 ഉം 23 ഉം തന്റെ കൈവശമുണ്ടെന്ന് രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി തന്റെ പത്രികയിൽ അവകാശപ്പെട്ടു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ട് പ്ലോട്ട് നമ്പറുകളിലെ അവരുടെ എതിർ അവകാശവാദം അന്യായക്കാർ സൂചിപ്പിച്ച പ്ലോട്ടുകളിലെ അവകാശവാദത്തിന് പുറമേയായിരുന്നു. അന്യായക്കാർക്ക് സ്വത്തിന്മേലുള്ള അവരുടെ അവകാശം തെളിയിക്കാനോ രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി തന്റെ മകന് അതായത്, ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഒരു കീഴ്ടാട്ടം നടത്തി എന്ന വസ്തുത തെളിയിക്കാനോ കഴിഞ്ഞില്ല എന്ന കണ്ടെത്തലിന്മേൽ വിചാരണ കോടതി ഈ കേസ് ആത്യന്തികമായി തള്ളി. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച എതിർ അവകാശവാദം തീർപ്പാക്കി.

6. അന്യായക്കാർ സമർപ്പിച്ച ആദ്യ അപ്പീലും അപ്പീൽ കോടതി തള്ളിയിരുന്നു. തർക്ക ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം കൈമാറുന്നതിലൂടെ 1976 ൽ ഗണപത് റായിയുടെ പാട്ടകരാർ അവസാനിച്ചുവെന്ന് തെളിയിക്കാൻ അപ്പീൽവാദികൾക്ക് മേൽ വലിയ ഭാരമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് അപ്പീൽ കോടതിയും വിലയിരുത്തി. ഇത് അന്യായക്കാർക്ക് തെളിയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഗണപത് റായിയുടെ മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂന്ന്

ആൺമക്കളായ സോംബിത്, ഈശ്വർ, ഓം പ്രകാശ് എന്നിവർക്ക് പാട്ടം ലഭിച്ചതായി കീഴ് അപ്പീൽ കോടതി കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. അതിനാൽ, കേസിന്റെ ഫലം അവരെയും ബാധിക്കുമെന്നതിനാൽ അവരെ എല്ലാവരെയും കേസിൽ കക്ഷി ചേർക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അവരെ ഒരു കക്ഷിയായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, സ്യൂട്ടിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കപ്പെട്ട അത്തരം കക്ഷികൾക്ക് ഇത് പ്രതികൂലമാണ്. കില്ല നമ്പർ. 6/18 നും 23 നും മേൽ എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച എതിരവകാശവാദത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, കേസ് തള്ളിയതിന്റെ സ്വാഭാവിക അനന്തരഫലമായി അത് ശരിയായി വിധിച്ചു.

7. തുടർന്ന് അന്യായക്കാർ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്യുകയും അത് ഭാഗികമായി അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലിൽ ഹൈക്കോടതി, കുടിയായ്മയുമായും കീഴ്ചാട്ടവുമായും ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ട് കോടതികളുടെയും കണ്ടെത്തലുകൾ ശരിവയ്ക്കുകയും ഭൂമി കീഴ്ചാട്ടത്തിന് കൊടുത്തിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ എതിർകക്ഷികൾക്ക് അനുകൂലമായ കീഴ്ക്കോടതികളുടെ കണ്ടെത്തലുകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും, അതേ വിധിന്യായത്തിൽ തന്നെ, രണ്ട് പ്ലോട്ടുകളിൽ അതായത് 21//3/2 ലും 7//13 ലും അന്യായക്കാർ അവരുടെ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എതിർകക്ഷികൾ ഈ പ്ലോട്ട് നമ്പറുകളിൽ എതിർവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അത് എതിരില്ലാതെ പോയെന്ന കാരണത്താൽ അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു.

8. കൂടാതെ, ഈ രണ്ട് പ്ലോട്ടുകൾക്കായി (പ്ലോട്ട് നമ്പർ. 6// 18 ഉം 23 ഉം) എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച എതിർ അവകാശവാദങ്ങളിൽ വിധി പറയാൻ കഴിയില്ലെന്നും ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു, കാരണം, ഈ രണ്ട് പ്ലോട്ടുകളുടെമേൽ അതായത്, കില്ല നമ്പർ.6//18 ഉം 23 ഉം

അന്യായക്കാർ തന്നെ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല. അതിനാൽ 1908 ലെ സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ (ഇനിമുതൽ "സിപിസി" എന്ന് പരാമർശിക്കുന്നു) പ്രകാരമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അന്യായക്കാരുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത ഒരു സ്വതന്ത്ര എതിർഅവകാശവാദം ഒരിക്കലും അനുവദിക്കാനാവില്ല.

9. എതിർകക്ഷികൾ ഇപ്പോൾ ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പിലുണ്ട്. ഈ കോടതിയിൽ അപ്പീൽവാദി/എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിഭാഷകൻ ഉന്നയിച്ച ആദ്യത്തെ കാരണം, രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ ഹൈക്കോടതി സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 പ്രകാരം അനിവാര്യമായ പ്രധാന നിയമപ്രശ്നങ്ങളൊന്നും രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എന്നതാണ്. ഒരു പ്രധാന നിയമപ്രശ്നത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ അനുവദിക്കാനും കേൾക്കാനും കഴിയൂ എന്നും സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 പ്രകാരം രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി (ഹൈക്കോടതി) മുമ്പാകെ കക്ഷികൾ കാര്യമായ നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തുകയോ വാദങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുകയോ ചെയ്യാത്തതിനാൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം റദ്ദാക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണെന്നും അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ശരിയായി തോന്നുന്ന ഈ വാദം നിലവിലെ കേസിൽ പ്രസക്തമല്ല, കാരണം നിലവിലെ തർക്ക വിഷയം നിലനിൽക്കുന്നത് ഹരിയാനയിലാണ്, അവിടെ ഭരണപരമായ വ്യവസ്ഥ 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്ട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ആണ്, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 അല്ല. **പങ്കജാക്ഷിയും മറ്റുള്ളവരും v. ചന്ദ്രികയും മറ്റുള്ളവരും**[1] കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചാണ് ഈ വിധി പുറപ്പെടുവിച്ചത്, ഇത് പിന്നീട് **കിരോഡി v. റാം പർകാഷും**

1 (2016) 6 SCC 157

മറ്റുള്ളവരും[2] കേസിൽ പിന്തുടർന്നു.

10. നിലവിലെ സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 നിഷ്കർഷിക്കുന്നതനുസരിച്ച് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതുള്ളൂ, അത്തരത്തിൽ ഒരു നിയമപ്രശനം രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കണം. രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട ഈ വ്യവസ്ഥ 1976 ലെ 104-ാം നമ്പർ ഭേദഗതി നിയമത്തിലൂടെയാണ് സിപിസിയിൽ ചേർത്തത്. 1976 ലെ ഭേദഗതിയ്ക്ക് മുമ്പ് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തിന്റെ ആവശ്യകത ഇല്ലായിരുന്നു. ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപുള്ള വ്യവസ്ഥ ഇപ്രകാരമായിരുന്നു: -

"100. **രണ്ടാം അപ്പീൽ**- (1) " ഈ കോഡിലോ തൽക്കാലം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, ഇനിപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും കാരണങ്ങളാൽ ഒരു ഹൈക്കോടതിയുടെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതി അപ്പീലിൽ പാസാക്കിയ ഓരോ ഉത്തരവിലും/വിധിയിലും ഹൈക്കോടതിയിൽ അപ്പീൽ നൽകേണ്ടതാണ്, അതായത് :

(എ) വിധി നിയമവിരുദ്ധമോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിക്ക് അല്ലെങ്കിൽ വ്യവഹാരത്തിന് വിരുദ്ധമോ ആണ് ;

(ബി) വിധി,നിയമത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ നിയമ പ്രാബല്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ വ്യവഹാരത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും വസ്തുതാപരമായ പ്രശ്നം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നു;

2 (2019) 11 SCC 317

(സി) ഈ കോഡ് അല്ലെങ്കിൽ തൽക്കാലം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമത്തിൽ സാരമായ പിശകുകളോ അല്ലെങ്കിൽ പോരായ്മകളോ ഉണ്ടാവുകയും അത് മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കേസിന്റെ വിധിയിൽ പിശകുകളോ അല്ലെങ്കിൽ പോരായ്മകളോ സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെങ്കിൽ.

(2) എക്സ്-പാർട്ടി ആയി പാസാക്കിയ അപ്പീൽ ഉത്തരവിൽ/വിധിയിൽ നിന്ന് ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം അപ്പീൽ നൽകാം.

1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമപ്രകാരം രണ്ടാം അപ്പീലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സമാനമായ വ്യവസ്ഥ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41-ലാണ്, ഇത് സിപിസിയുടെ ഭേദഗതി ചെയ്യാത്ത വകുപ്പ് 100-ന് സമാനമാണ്, അത് ഇപ്രകാരമാണ്: -

"41. **രണ്ടാം അപ്പീൽ** - (1) ഇനിപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും കാരണങ്ങളാൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതി അപ്പീലിൽ പാസാക്കിയ ഓരോ ഉത്തരവിൽ അല്ലെങ്കിൽ വിധിയിൽ നിന്നും ഹൈക്കോടതിയിൽ അപ്പീൽ നൽകേണ്ടതാണ്, അതായത് :

(എ) വിധി നിയമവിരുദ്ധമോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിക്ക് അല്ലെങ്കിൽ വ്യവഹാരത്തിന് വിരുദ്ധമോ ആണ് ;

(ബി) വിധി, നിയമത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ വ്യവഹാരത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും വസ്തുതാപരമായ പ്രശ്നം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നു;

(സി) 1908 ലെ സിവിൽ നടപടി ചട്ടത്തിലെ അല്ലെങ്കിൽ തൽക്കാലം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള

മറ്റേതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമത്തിൽ സാരമായ പിശകുകളോ അല്ലെങ്കിൽ പോരായ്മകളോ ഉണ്ടാവുകയും അത് മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കേസിന്റെ വിധിയിൽ പിശകുകളോ അല്ലെങ്കിൽ പോരായ്മകളോ സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെങ്കിൽ.

[വിശദീകരണം. - ഒരു നടപടിക്രമത്തിന്റെയോ കീഴ്വഴക്കത്തിന്റെയോ നിലനിൽപ്പുമായോ അല്ലെങ്കിൽ സാധുതയുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ചോദ്യം ഈ വകുപ്പിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ ഒരു നിയമപ്രശ്നമായ് കണക്കാക്കും]

(2) എക്സ്-പാർട്ടി ആയി പാസാക്കിയ അപ്പീൽ ഉത്തരവിൽ അല്ലെങ്കിൽ വിധിയിൽ നിന്ന് ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം അപ്പീൽ നൽകാം.

11. തുടക്കത്തിൽ, ഈ കോടതി **(കുൽവന്ത് കൗർ v . ഗുർദിയാൽ സിംഗ് മാൻ[3])** 1976 ലെ ഭേദഗതിയ്ക്ക് ശേഷം, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 പഞ്ചാബിലും ഹരിയാനയിലും ബാധകമാകുമെന്നും 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ബാധകമല്ലെന്നും രണ്ടാം അപ്പീൽ "സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നവുമായി" ബന്ധപ്പെട്ട് മാത്രമേ തീരുമാനിക്കാവൂ എന്നും വിധിച്ചിരുന്നു. 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിന് ശേഷം പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് റദ്ദാക്കിയതായി വിധിച്ചു. കൂടാതെ, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 254 കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 സിപിസി വകുപ്പ് 100 ന് വിരുദ്ധമാണെന്നും വിധിച്ചു.

12. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലൂടെയാണ് നിലവിലെ 100-ാം വകുപ്പ് സിപിസിയിൽ ചേർത്തത്. **കുൽവന്ത് കൗർ** കേസിൽ ഈ കോടതി

3 (2001) 4 SCC 262

ആശ്രയിച്ചിരുന്ന 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 ഇപ്രകാരമാണ് -

"97. റദ്ദാക്കലും ഒഴിവാക്കലും - (1) ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണസഭയോ ഹൈക്കോടതിയോ പ്രധാന നിയമത്തിൽ വരുത്തിയ ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതിയോ ചേർത്ത ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയോ, അത്തരം ഭേദഗതിയോ വ്യവസ്ഥയോ ഈ നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്ത പ്രധാന നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ നിലനിൽക്കും അല്ലാത്തപക്ഷം റദ്ദാക്കപ്പെടും."

പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് **കുൽവന്ത് കൗർ** കേസിൽ (മേൽപരാമർശം) റദ്ദാക്കിയതിന് നൽകിയ ന്യായവാദം ശരിയല്ലെന്ന് **പങ്കജാക്ഷി** കേസിൽ (മേൽപരാമർശം) ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് വിലയിരുത്തി. 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 പ്രകാരം, ഈ നിയമം (1976 ഭേദഗതി നിയമം) ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണ സഭയോ ഹൈക്കോടതിയോ പ്രധാന നിയമത്തിൽ (സിവിൽ നടപടി ക്രമം,1908) ചേർത്ത അത്തരം വ്യവസ്ഥകൾ മാത്രമേ റദ്ദാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 പ്രധാന നിയമത്തിലെ ഭേദഗതിയോ പ്രധാന നിയമത്തിൽ ചേർത്ത ഒരു വ്യവസ്ഥയോ അല്ലാത്തതിനാൽ, ഇത് 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 ന്റെ പരിധിയിൽ വരില്ല, അതിനാൽ 1976 ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 97 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഇത് റദ്ദാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ചോദ്യവും ഉയരുന്നില്ല.

13. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 254 **കുൽവന്ത് കൗർ** കേസിൽ

ബാധകമല്ലാത്തതിനാൽ വ്യവസ്ഥകൾ വിരുദ്ധമാണോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതികൂലമാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ ബാധകതയെക്കുറിച്ചും കേസിൽ ശരിയായി തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ലെന്നും **(പങ്കജാക്ഷി** കേസിൽ) വിധിച്ചു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം നിർമ്മിച്ച നിയമങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ വകുപ്പ് 254 ബാധകമാകൂ, 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 കാലഹരണപ്പെട്ടതാണ്, ഇത് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണസഭ നിർമ്മിച്ചതല്ല. 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമം, 1935 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമാണ്, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 395[4] പ്രകാരം 1935 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ നിയമം റദ്ദാക്കിയെങ്കിലും ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 372 (1)[5] ലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് ഭരണഘടനയുടെ ആരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ നിയമങ്ങളും, അധികാരപ്പെട്ട നിയമനിർമ്മാണസഭയോ മറ്റ് അധികാരികളോ മാറ്റുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതുവരെ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരേണ്ടതായിരുന്നു. പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ് പഞ്ചാബ് അല്ലെങ്കിൽ ഹരിയാന സംസ്ഥാന നിയമസഭ മാറ്റുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാത്തതിനാൽ അത് പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരും.

4 **അനുച്ഛേദം 395 – അബോളിഷൻ ഓഫ് പ്രീവി കൗൺസിൽ ജൂറിസ്ഡിക്ഷൻ നിയമം ഒഴികെ 1947 ലെ ഇന്ത്യൻ ഇൻഡിപെൻഡൻസ് നിയമവും 1935 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യാ നിയമവും അത് ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതോ അതിന് അനുബന്ധമായതോ ആയ എല്ലാ നിയമങ്ങളും ഇതിനാൽ റദ്ദാക്കപ്പെടുന്നു.**

5 **372 (1) ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 395 പ്രകാരം നിയമങ്ങൾ റദ്ദാക്കിയെങ്കിലും ഈ ഭരണഘടനയുടെ മറ്റ് വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഭരണഘടനയുടെ ആരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ നിയമങ്ങളും, അധികാരപ്പെട്ട നിയമനിർമ്മാണസഭയോ മറ്റ് അധികാരികളോ മാറ്റുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതുവരെ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ്.**

14. ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്തെ നിയമങ്ങളാണ് കോടതി നിലവിൽ പരിഗണിക്കുന്നത് ഇവിടെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, 1918-ൽ പഞ്ചാബിൽ ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ ഇന്നത്തെ ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്തിനും ബാധകമായിരുന്നു, കാരണം അത് അന്ന് പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. പിന്നീട്, 1966 ലെ പഞ്ചാബ് പുനഃസംഘടന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 88 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം പുതിയ സംസ്ഥാനമായ ഹരിയാന രൂപീകരിച്ചു, മുൻ സംസ്ഥാനമായ പഞ്ചാബിൽ ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ പുതിയ സംസ്ഥാനമായ ഹരിയാനയിൽ തുടർന്നും ബാധകമായി. കൂടാതെ, 1966 ലെ പഞ്ചാബ് പുനഃസംഘടന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 89 പ്രകാരം ഹരിയാന സംസ്ഥാനം മുൻ പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഔദ്യോഗികമായി സ്വീകരിച്ചു. അതിനാൽ, ഹരിയാന സംസ്ഥാനത്ത് രണ്ടാം അപ്പീലിൽ ഒരു കോടതി സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല, കാരണം, ഹരിയാനയിൽ ബാധകമായത് 1918 ലെ പഞ്ചാബ് കോർട്ട്സ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 41 ആണ്, സിപിസിയുടെ വകുപ്പ് 100 അല്ല. തൽഫലമായി, ഹൈക്കോടതിക്ക് സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു.

15. സാരമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെങ്കിലും, പഞ്ചാബ് കോർട്സ് നിയമത്തിലെ 41-ാം വകുപ്പ്, നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വഴക്കങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായ അത്തരം തീരുമാനങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന് അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ വഴക്കങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില വസ്തുതാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ കീഴ്ക്കോടതികൾ പരാജയപ്പെടുന്ന

സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ രണ്ടാമത്തെ അപ്പീലിൽ പരിഗണിക്കാവൂ എന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ, ഒരു 'നിയമ പ്രശ്നത്തിന്' തന്നെയാണ് പ്രാധാന്യം. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, രണ്ടാമത്തെ അപ്പീൽ, വിചാരണക്കോടതിയും അപ്പീൽ കോടതിയും തീർപ്പാക്കിയ വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ വീണ്ടും പരിശോധിക്കാനും വിലയിരുത്താനുമുള്ള ഒരു വേദിയല്ല. അന്യായക്കാർ ചില കാർഷിക ഭൂമികളിൽ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിരുന്നു, ഈ പ്രത്യേക സ്വത്തിൽ, എതിർകക്ഷികളും അവരുടെ മുൻഗാമികളും അന്യായക്കാരുടെ കുടിയാന്മാരായിരുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ ഈ സ്വത്തിന്റെ ഉടമയായി പ്രഖ്യാപിക്കാനും ഉടമസ്ഥത കൈമാറാനും അന്യായക്കാർക്ക് അവകാശമുണ്ടെന്നതായിരുന്നു അവരുടെ കേസ്. രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി അവരുടെ പാട്ടക്കാരനായിരുന്നു, അയാൾ തന്റെ മകന് അതായത്, ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഈ വസ്തു കീഴ്പാട്ടത്തിന് കൊടുത്തു. അതിനാൽ, വസ്തു അന്യായക്കാർക്ക് തിരികെ നൽകി അവരെ ഉടമയായി പ്രഖ്യാപിക്കണമെന്നും വസ്തുവിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശം നൽകണമെന്നതുമാണ് അന്യായക്കാരുടെ ആവശ്യം. വിചാരണ കോടതിയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയും അന്യായക്കാർ ഹാജരാക്കിയ തെളിവുകൾ വിലയിരുത്തിയ ശേഷം രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരന്മാരും (അന്യായക്കാർ ഇവരെ കക്ഷി ചേർത്തിട്ട് പോലുമില്ല) പാട്ടക്കാരായിരുന്നുവെന്നും അയാൾ തന്റെ മകന് അതായത്, ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി ഈ വസ്തു കീഴ്പാട്ടത്തിന് കൊടുത്തിട്ടില്ലെന്നും 1978-ൽ ഇതുസംബന്ധിച്ച് നൽകിയ റവന്യൂ എൻട്രികൾ ഒരു റവന്യൂ അധികാരിയുടെയും ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ളതല്ലാത്തതിനാൽ തെറ്റായതും യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലാത്തതുമാണെന്നും വിധിച്ചു. ചുരുക്കത്തിൽ, തർക്കത്തിലുള്ള

ഭൂമിയുടെ ഉടമയെന്ന നിലയിൽ തങ്ങളുടെ കേസ് തെളിയിക്കുന്നതിൽ അന്യായക്കാർ പരാജയപ്പെട്ടു. അതിനാൽ അവരുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശ പ്രഖ്യാപനത്തിനുള്ള കേസ് തള്ളപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി, തീർത്തും തെറ്റായി, ഒരു ന്യായീകരണവുമില്ലാതെ, രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ 21//3/2 ഉം 7//13 ഉം സംബന്ധിച്ച് പുതിയ കണ്ടെത്തലുകൾ നടത്തി. മേൽപ്പറഞ്ഞ കില്ല നമ്പറുകളിൽ അന്യായക്കാർ മറ്റ് കില്ല നമ്പറുകൾക്കായി ഉന്നയിച്ച അതേ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് നിവൃത്തി അവകാശപ്പെട്ടു. എല്ലാ പ്ലോട്ടുകൾക്കും മേലുള്ള അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തെ എതിർകക്ഷികൾ പൊതുവായി നിഷേധിച്ചതായും വാദങ്ങൾ കാണിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും, എതിർകക്ഷികൾ പ്ലോട്ട് നമ്പറുകൾ 21//3/2 നും 7//13 നും മേൽ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ യുക്തിപരമായി ഈ പ്ലോട്ടുകളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം അന്യായക്കാർക്ക് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ഉത്തരവ് നൽകേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചു. രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതിയുടെ ഈ ന്യായവാദം തെറ്റാണ്, കാരണം അന്യായക്കാരുടെ കേസ് തെളിയിക്കാനുള്ള തെളിവ് ഭാരം അന്യായക്കാരുടെ മേൽ ആയിരുന്നു, അതിൽ അവർ പരാജയപ്പെട്ടു. ഈ വസ്തുവിനുമേലുള്ള അവരുടെ അവകാശവാദം വിചാരണക്കോടതിയുടെയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയുടെയും തൃപ്തിക്ക് അനുസൃതമായി തെളിയിക്കാൻ അവർക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എതിർകക്ഷി ഈ വസ്തുവിൽ എതിരാവകാശം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, അന്യായക്കാർക്ക് അനുകൂലമായി ഒരു ഉത്തരവ് നൽകേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. അന്യായക്കാർ തെളിവുകളുടെ പിൻബലത്തിൽ അവരുടെ കേസ് തെളിയിക്കണം. ഈ കാരണത്താൽ, രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി, പ്ലോട്ട് നമ്പറുകൾ 21//3/2

നം 7//13 നം മേലുള്ള അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് നൽകിയ ന്യായവാദം തെറ്റാണ്, ആ പരിധി വരെ ഇത് റദ്ദാക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്.

16. കില്ല നമ്പറുകൾ 6/18 നം 23 നം മേലുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ എതിരവകാശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ടാം അപ്പീൽ കോടതി നടത്തിയ മറ്റൊരു കണ്ടെത്തൽ ശരിയാണ്, അത് സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ യുടെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. അന്യായക്കാരുടെ വാദങ്ങളിൽ നിന്ന്, അവർ ഒരിക്കലും കില്ല നമ്പറുകൾ 6/18 നം 23 നം മേൽ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. എതിർകക്ഷികൾ അവരുടെ പത്രികയിൽ, അന്യായക്കാരുടെ ആ പ്രത്യേക ഭൂമിയിലെ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കുമ്പോൾ, രണ്ട് കില്ല നമ്പറുകൾ 6//18 ഉം 23 ഉം വളരെ സമർത്ഥമായി ഉൾപ്പെടുത്തി ഈ പ്ലോട്ടുകളിൽ എതിരവകാശം നടത്തി. വിചാരണ കോടതിയും ഒന്നാം അപ്പീൽ കോടതിയും അന്യായക്കാരുടെ കേസ് തള്ളിയെങ്കിലും ഒരു കാരണവും നൽകാതെ ഈ അവകാശവാദം അനുവദിച്ചിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ച ഈ എതിരവകാശം സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ പ്രകാരം അസാധുവാണ്. ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ ഇപ്രകാരമാണ് :-

[6 എ. എതിർകക്ഷിയുടെ എതിരവകാശവാദം. (1) ഒരു സ്യൂട്ടിലെ ഒരു എതിർകക്ഷിക്ക്, ചട്ടം 6 പ്രകാരം എതിർവാദം നടത്താനുള്ള അവകാശത്തിന് പുറമേ, അന്യായക്കാരനെതിരായ വ്യവഹാര കാരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉണ്ടാവുന്ന ഏതെങ്കിലും അവകാശമോ ക്ലെയിമോ അന്യായക്കാരന്റെ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ എതിർ അവകാശവാദം വഴി വ്യവഹാരം ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പോ ശേഷമോ സ്ഥാപിക്കാം, അത്തരം എതിർ അവകാശവാദം

നാശനഷ്ടങ്ങൾക്കുള്ള ക്ലെയിമിന്റെ സ്വഭാവത്തിലാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും എതിർകക്ഷി എതിർവാദം നൽകുന്നതിന് മുമ്പോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള പരിമിതമായ സമയത്തിന് മുമ്പോ ഉന്നയിക്കേണ്ടതാണ്,

എന്നാൽ അത്തരം എതിരവകാശവാദം കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള സാമ്പത്തികപരിധിയിൽ കവിയാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) യഥാർത്ഥ അവകാശവാദത്തിലും എതിർ അവകാശവാദത്തിലും ഒരേ സ്യൂട്ടിൽ അന്തിമ വിധി പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കോടതിയെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് അത്തരം എതിർ അവകാശവാദത്തിന് ഒരു എതിർ വ്യവഹാരത്തിന്റേതിന് സമാനമായ ഫലമുണ്ടാകും.

(3) കോടതി നിശ്ചയിക്കുന്ന കാലയളവിനുള്ളിൽ എതിർകക്ഷിയുടെ എതിരവകാശവാദത്തിന് മറുപടിയായി പത്രിക സമർപ്പിക്കാൻ അന്യായക്കാരന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

(4) എതിരവകാശവാദം ഒരു അന്യായമായി കണക്കാക്കുകയും ഒരു അന്യായത്തിന് ബാധകമായ ചട്ടങ്ങളാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

"അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ" മാത്രമേ എതിരവകാശവാദം സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയൂ. 6//8, 23 എന്നീ കില്ല നമ്പറുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്യായക്കാർ അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 എ കണക്കിലെടുത്ത് ഈ കില്ല നമ്പറുകളിൽ എതിരവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വിലക്കുണ്ട്. ഒരു പ്രത്യേക അല്ലെങ്കിൽ സ്വതന്ത്രമായ വ്യവഹാര

കാരണത്തിന്റെ പേരിൽ പോലും എതിർകക്ഷിക്ക് എതിർ അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയുമെന്നത് ശരിയാണ് **(ജഗ് മോഹൻ ചൗളയും മറ്റൊരാളും v. ദേരാ രാധാ സ്വാമി സത്സംഗം മറ്റുള്ളവരും[6])**

നിരവധി വ്യവഹാരങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി എതിരവകാശവാദം നിയമനിർമ്മാണസഭ അനുവദിക്കുന്നു. എന്നാൽ എതിരവകാശവാദം കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള സാമ്പത്തിക പരിധിയിൽ കവിയാൻ പാടില്ല. കൂടാതെ, എതിർകക്ഷി തന്റെ എതിർവാദം നൽകുന്നതിനുമുമ്പോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള സമയപരിധിക്ക് മുമ്പോ അത്തരം എതിരവകാശവാദം സ്ഥാപിക്കണം എന്നതുപോലുള്ള ചില പരിമിതികളുണ്ട്. അതിലും പ്രധാനമായി, അത്തരമൊരു എതിർ അവകാശവാദം അന്യായക്കാരന് എതിരായിരിക്കണം. പ്രസ്തുത കേസിൽ എതിരവകാശവാദമുന്നയിക്കുന്നത് അന്യായക്കാർക്കെതിരെയല്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. മാത്രമല്ല, വസ്തുവിന് മേൽ അന്യായക്കാർ ഒരു അവകാശവാദവും ഉന്നയിച്ചിട്ടില്ല, കില്ല നമ്പറുകൾ 6//8 ഉം 23 ഉം അന്യായക്കാർ അന്യായത്തിൽ വിവരിച്ച വ്യവഹാര സ്വത്തിന്റെ ഭാഗം പോലുമല്ല. ഇതൊക്കെയാണെങ്കിലും, അന്യായക്കാർക്കെതിരെ അത്തരമൊരു അവകാശവാദം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ, എതിർ അവകാശവാദത്തിനെതിരെ അന്യായക്കാർ സമർപ്പിച്ച ഒരു മറുപടിയും കോടതി രേഖയിൽ കണ്ടില്ല. സത്യസന്ധമായി പറഞ്ഞാൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ VIII, ചട്ടം 6 സി എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അത്തരമൊരു എതിർ അവകാശവാദം ഒഴിവാക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച എതിർ

6 (1996) 4 SCC 699

അവകാശവാദം ഹൈക്കോടതി ശരിയായി നിരസിച്ചുവെന്ന് ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചാൽ മതിയാകും.

17. കില്ല നമ്പർ 21//3/2, 7/13 എന്നിവയിൽ അന്യായക്കാരുടെ അവകാശവാദം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച 19.07.2017 ലെ വിധിന്യായവും ഉത്തരവും ആ പരിധി വരെ ഇതിനാൽ റദ്ദാക്കുന്നു. അതിനാൽ ഈ അപ്പീൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ തീർപ്പാക്കുന്നു.

അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കി.

ദേവിക ഗുജ്രാൾ

(സഹായിച്ചത് : ദീപക് പൻവാർ, എൽസിആർഎ)